

Gemensam målbild 2023 – 2026

Samverkan Stockholmsregionen

Status: Remissversion

Aktörer

Kommuner i Stockholms län • Kustbevakningen • Länsstyrelsen Stockholm • Mellersta Militärregionen, Försvarsmakten
Polisregion Stockholm • Region Stockholm • SOS Alarm • Stockholms hamnar • Storstockholms brandförsvaret
Södertörns brandförsvarsförbund och Brandkåren Attunda • Trafikverket

www.samverkanstockholmsregionen.se • e-post: ssr.stockholm@lansstyrelsen.se

Remissversion

Sammanfattning och läsanvisning

Detta dokument, *Gemensam Målbild 2023–2026 - Samverkan Stockholmsregionen*, sammanfattar förutsättningarna för det aktörsgemensamma arbetet i Samverkan Stockholmsregionen under perioden 2023–2026. Utöver den gemensamma grund som parterna antagit genom avsiktsförklaring och överenskommelser utgör föreslagna målformuleringar övergripande styrning av det gemensamma arbetet under den kommande perioden 2023–2026. De gällande dokument som utgör grund för arbetet är:

- Avsiktsförklaringen *En trygg, säker och störningsfri region*
- Överenskommelse om gemensam funktion för regional samverkan
- Modellbeskrivning, bilaga till överenskommelse, (uppdat. dec -18)
- Gemensamma förmågor, (uppdat. dec -18) Kommer uppdateras under kommande målbildsperiod.

Målformuleringarna 2023–2026 har framtagits tillsammans med en mindre arbetsgrupp med representanter från aktörerna och genom ett remissförfarande med samtliga aktörer. Målformuleringarna utgör en samlad syn och ambition på de områden där aktörerna uttalat vill lägga energi och resurser på att erhålla nya förmågor eller specifikt utveckla nuvarande förmågor. Utöver aktiviteter kopplade till målområdena sker ett kontinuerligt förbättrings- och utvecklingsarbete inom alla de förmågor och temaområden som täcks in av det gemensamma arbetet.

Den övergripande bedömningen inför skapandet av målbilden 2023–2026 var att många av de målområden som fanns för perioden 2019–2022 var fortsatt relevanta, men var i behov av revidering och uppdatering. Den övergripande inriktningen och målbilden kvarstår därför med vissa uppdateringar och justeringar i målsättning och ambition.

Omvärldssituationen inför ingången av denna nya målbildsperiod är komplex. Den säkerhetspolitiska utvecklingen har skapat en tydligare riktning för krisberedskapen och totalförsvaret än de senaste åren. Dock skapar förutsättningarna, behoven, ömsesidiga beroenden och förväntningarna att situationen i sin helhet är mycket utmanande. Detta innebär förändrade krav på och behov av justeringar och anpassningar på befintliga arbeten, arbetsätt och användning av lokaler. Omvärldssituationen innebär att det finns ett än större behov av flexibilitet och anpassning i arbetet. Det kan innebära att nya behov uppstår och målbilden helt eller i delar kan behöva justeras eller att mål kan behöva omprioriteras under den kommande perioden.

Måldokumentet ska gälla under fyra år varför utformning av målen medvetet formulerats inriktande snarare än i kvantitativa termer. Utformning av mätbarhet och måluppfyllnad har hänvisats till det årliga verksamhetsplaneringsarbetet och dess tänkta aktiviteter. VP-processen styrs och beslutas av regionala chefsgruppen vilket ger möjlighet för aktörerna att med full insyn styra ambition och uppföljning av arbetet.

Under den föregående målbildsperioden har en stor utveckling skett av länet och samhällets samlade förmåga till hantering av samhällsstörningar och kriser. Vi ser fram emot att gemensamt fortsätta denna utvecklingsresa med avstamp i de av parterna gemensamt formulerade målbilderna som redovisas i detta dokument.

Sven Erik Österberg
Landshövding, Ordförande regionala rådet

Åsa Ryding
Länsöverdirektör, Ordförande regionala chefsgruppen

Mikael Jeppson
Samordningschef, Samverkan Stockholmsregionen

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Samverkan Stockholmsregionen	4
Övergripande målsättning - förväntade effekter och resultat	4
Deltagande parter	4
Målbild 2023–2026 - bakgrund	4
Särskilda förutsättningar.....	5
Allmänna förutsättningar	5
Urval av verksamhet under målperioden 2019–2022.....	6
Gemensamma utgångspunkter	7
Verksamhetens grunder	8
Gemensamma målsättningar 2023–2026.....	10
Grundförmågor.....	10
Säker informationsdelning	11
Omvärldsbevakning och lägesbild	11
Förberedda inriktningar.....	11
Virtuell och fysisk samverkan	11
Samordnad kommunikation	11
Totalförsvaret.....	12
Kontinuitet och uthållighet	12
Större projekt inom målbildperioden.....	12
Aktörsgemensam satsning mot brottsförebyggande arbete	12
Årlig verksamhetsplanering	13
Bilagor.....	14
Milstolpar Samverkan Stockholmsregionen 2019–2022	14
Aktiverade lägen Samverkan Stockholmsregionen 2019–2022	14

Målbild 2023–2026, Samverkan Stockholmsregionen

Inledning

Samverkan Stockholmsregionen

Samverkan Stockholmsregionen (SSR) är ett gemensamt aktörsnätverk mellan samhällsaktörer i Stockholms län som tillsammans verkar för en trygg, säker och störningsfri region. Samverkan Stockholmsregionen ägs, drivs, bekostas och förvaltas gemensamt av dess medlemmar. Medlemskapet bygger på frivillighet och insikten att varje enskild aktör själv har begränsat handlingsutrymme och begränsade resurser att hantera händelser och störningar i regionen och att vi står starkare tillsammans. Samverkan Stockholmsregionen är en gemensam infrastruktur där gemensamma processer, metoder och resurser verkar för att underlätta och stödja aktörerna i att de ska nå de övergripande målen och de konkreta leveranser som krävs för att åstadkomma reell skillnad i samhället i samband med olika former av samhällsstörningar.

Övergripande målsättning - förväntade effekter och resultat

Samverkan Stockholmsregionen syftar till att säkra en hållbar, effektiv samverkan och en ökad gemensam förmåga att hantera samhällsstörningar och kriser i Stockholmsregionen. Den övergripande målsättningen¹ lyder:

Att tillsammans skapa trygghet, säkerhet och effektiv hantering av samhällsstörningar i regionen i vardag, kris och höjd beredskap. Detta sker genom att stärka samhällets förmåga att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner samt inrikta och samordna regionens resurser för att kunna förebygga och minimera oönskade effekter av kända eller plötsligt inträffade händelser.

Målbilden uppnås genom att upprätthålla beredskap i funktionella nätverk, bedriva ständig omvärldsbevakning för snabb och proaktiv aktivering, inrikta och samordna arbetet utifrån en samlad regional lägesbild samt genom att samordna kommunikation. Arbetet följs upp kontinuerligt och utvecklas genom erfarenheter och lärande.

Deltagande parter

Samverkan Stockholmsregionen består i utgången av 2022 av följande aktörer utan inbördes ordning: Länsstyrelsen Stockholm, länets 26 kommuner, Region Stockholm, Polismyndigheten Region Stockholm, Försvarsmakten Mellersta Militärregionen, SOS Alarm, Trafikverket, Kustbevakningen, Stockholms hamnar samt kommunalförbunden Storstockholms brandförsvär, Södertörns brandförsvärsförbund och Brandkåren Attunda. Fler aktörer kan tillkomma både som ordinarie medlemmar eller som associerad medlemmar.

Målbild 2023–2026 - bakgrund

De grundläggande dokumenten för Samverkan Stockholmsregionen, Avsiktsförklaringen från 2014 och Överenskommelsen från 2015, gäller tills vidare. Vid varje ny mandatperiod uppdateras och förankras den gemensamma målbilden. Att regelbundet se över och tydliggöra inriktning och ambitionsnivå för verksamheten är nödvändigt för att säkerställa att den verksamhet som bedrivs är ändamålsenlig och ger största möjliga aktörs- och samhällsnytta.

Gemensam målbild 2023–2026 - Samverkan Stockholmsregionen tydliggör fokus och prioriteringar för den aktörsgemensamma verksamheten för åren 2023–2026. Målbilden har tagits fram med utgångspunkt i utvärderingar och erfarenheter av händelser och övningar, i en särskilt sammansatt

¹ Den övergripande målsättningen för Samverkan Stockholmsregionen har aktualiserats jämfört med den som står i avsiktsförklaringen för att anpassas till rådande förutsättningar med pågående totalförsvarsplanering

arbetsgrupp² och genom diskussioner i ordinarie möten för de olika samverkansnivåerna. Målbilden har därefter presenterats och fastslagits av *Regionala rådet*.³

Särskilda förutsättningar

Omvärldssituationen inför ingången av denna nya målbildsperiod är komplex. Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Europa och i närområdet har skapat en tydligare riktning för krisberedskapen och totalförsvaret än de senaste åren. Dock skapar förutsättningarna, behoven, ömsesidiga beroenden och förväntningarna att situationen i sin helhet är mycket utmanande. Detta innebär förändrade krav på och behov av justeringar och anpassningar på befintliga arbeten, arbetssätt och användning av lokaler. Nedan beskrivs ett par av de förutsättningar som kommer vara dimensionerande för det framtida aktörsgemensamma arbetet.

I februari 2022 inledde Ryssland ett invasionskrig mot Ukraina som i skrivande stund fortfarande pågår. Detta har lett till ett antal följd effekter på internationell och nationell nivå. På ett övergripande plan så har takten i totalförvarsplaneringen kraftigt ökat under de senaste åren.

- Den 1 oktober trädde Förordning (2022:524) om statliga myndigheters beredskap i kraft. I och med detta infördes bland annat en högre regional nivå, civilområden, beredskapssektorer samt ett antal förordningsändringar. Det är ännu inte klarlagt hur detta kommer att påverka utvecklade gemensamma strukturer och arbetssätt i SSR – men med stor sannolikhet så kommer justeringar att behöva. Utöver detta inleds en ny försvarsberedning vilket genererar en ny budget och en än tydligare inriktning för ut- och uppbyggnad av totalförsvaret.
- Den 18 maj 2022 lämnade Sverige tillsammans med Finland in en ansökan att ansluta till NATO. Vid en eventuell anslutning och den kommande tiden efteråt kommer förmågekrav att ställas på Sverige som kan komma att påverka arbetssätt och strukturer i Samverkan Stockholmsregionen.
- Under den föregående målbildperioden skedde förändringar i lagstiftningen rörande säkerhetsskydd⁴. Detta har ställt förändrade krav på berörda aktörer och förändrade krav på arbetssätt för att kunna arbeta aktörsgemensamt. Ett arbete behöver göras för att identifiera behov och en gemensam väg framåt.

Mot bakgrund av ovanstående punkter finns det ett än större behov av flexibilitet och anpassning i arbetet. Det kan innebära att nya behov uppstår och målbilden helt eller i delar kan behöva justeras eller att mål kan behöva omprioriteras under den kommande perioden.

Allmänna förutsättningar

Stockholmsregionen är en av Europas mest attraktiva och framgångsrika regioner. Företagandet är starkt, forskningen, utbildningen och innovationsförmågan av högsta klass. En tredjedel av Sveriges ekonomiska tillväxt skapas här. Sett till befolkningens mängd är Stockholm landets största län och även en av Europas befolkningsmässigt snabbast växande regioner. I dagsläget bor ca 2,4 miljoner människor, en fjärdedel av Sveriges befolkning, i länets 26 kommuner. Stockholmsregionen är samtidigt, i likhet

² Länsstyrelsen, Polismyndigheten, Trafikverket, Stockholms Stad, Huddinge kommun, Länets räddningstjänster och Region Stockholm

³ Regionala rådet, med landshövdingen som ordförande, utgör ägarforum och har det övergripande ansvaret för att arbetet sker utifrån intentionerna i den gemensamma avsiktsförklaringen om regional samverkan. För mer information om övergripande roll och ansvarsfördelning i Samverkan Stockholmsregionen se modellbeskrivning.

⁴ Med detta avses bland annat Säkerhetsskyddslag (2018:585) samt säkerhetsförordningen (2021:955)

med många andra växande globala städer, en stad med tydliga sociala och ekonomiska skillnader med påföljande utmaningar.

Stockholmsregionen har också en komplex infrastruktur och transporter ökar på vägar, järnvägar, i kollektivtrafik och med sjöfart. Små störningar kan få stora konsekvenser, vilket innebär en särskild utmaning för många samhällsaktörer. I huvudstadsregionen finns också flera av landets viktiga funktioner såsom riksdag, regering, statliga myndigheter och annan nationellt samhällsviktig verksamhet vilket ställer ytterligare krav. Stockholmsregionens sammantagna förutsättningar gör att resurser behöver användas effektivt för att kunna upprätthålla viktiga samhällsfunktioner genom hela hotskalan.

Samhällsutmaningarnas omfattning och komplexitet innebär att varje enskild aktör har begränsat handlingsutrymme och därför är det av största vikt att samhällsaktörer i regionen har en väl fungerande samverkan. Aktörerna behöver dela information om utmaningar, problem och samverkansbehov för att nå målet om en trygg, säker och störningsfri region. Idag sker en stor del av regionens samverkan gällande krisberedskap inom avtalsorganisationen Samverkan Stockholmsregionen. Att höja samverkansförmågan bland aktörer med en roll inom Stockholmsregionens krisberedskap, och nu även med viktiga roller i Sveriges totalförsvarsplanering, är ett ständigt och pågående utvecklingsarbete.

Urval av verksamhet under målperioden 2019–2022

Föregående målperiod var den första med en formellt antagen målbild. Utifrån denna målbild har sedan årsvisa verksamhetsplaner tagit framför att ytterligare bryta ner målbilden till verksamheter och aktiviteter.

Inom målbildsperioden har ett par större händelser inträffat, aktiviteter genomförts och ett par milstolpar uppnåtts.⁵⁶ Med detta kan det dock poängteras att även om delar planerat utvecklingsarbete och aktiviteter fått ställas in och eller har skjutits upp till förmån för hantering av mer akuta händelser och större samhällsstörningar så har det skett en förmågeutveckling som i stora drag ligger i linje med målområden som återfinns i målbilden.

Inträffade händelser och övningar

Övning Havsörn 2019 (hösten 2019)

Nationell samverkansövning med fokus på gräzonsproblematik och kärnteknisk olycka

- Omfattande kunskapshöjning inom ansvar och roller inom kärnteknik och gräzonsproblematik
- Samverkansstab under 36 timmar
- Test av delning av klassad information
- Informationsdelning över Rakel till inriktande forum
- Samverkan över Rakel som alternativ till telefoni

Hanteringen av Covid -19 pandemin (våren 2020-våren 2022)

- Test och vidareutveckling av gemensamma arbetssätt och förmågor såsom samordning, inriktning och samordnad kommunikation
- Utveckling av arbetssätt inom inriktande forum
- Utveckling av arbetssätt för gemensamma regionala inriktningar
- Uthållighet
- Målgruppsanpassning av arbetet

Hanteringen av Rysslands invasion av Ukraina (våren 2022-hösten 2022)

⁵ En mer detaljerad beskrivning av dessa och ytterligare händelser återfinns i bilaga 1: Milstolpar Samverkan Stockholmsregionen 2019–2022

⁶ En förteckning över aktiverade lägen under målbildsperioden återfinns i bilaga 2: Aktiverade lägen Samverkan Stockholmsregionen 2019–2022

- Ytterligare vidareutveckling av gemensamma arbetsätt
- Huvudsakliga arbetsområden har varit mottagande av skyddsökande enligt massflyktsdirektivet och förberedelser för att kunna hantera regionala konsekvenser till följd av det säkerhetspolitiska läget, tex sabotage och cyberhot.
- Tillämpning av förmågor från pandemihanteringen

Övriga milstolpar

- Framtagande av nya ytterligare gemensamma regionala inriktningar
- Införande beredskapsfunktionen Regional kommunikationskoordinator

För ytterligare milstolpar prestationer under målperioden 2019–2022 se bilaga Milstolpar och prestationer

Gemensamma utgångspunkter

Genom undertecknandet av avsiktsförklaringen har parterna kommit överens om gemensamma utgångspunkter som innebär att arbetet inom Samverkan Stockholmsregionen:

- Bygger på ett samarbetsklimat baserat på öppenhet och respekt för den enskilda organisationens förutsättningar, parallellt med ett tydligt fokus på samhällsnyttan
- Har sin grund i förståelsen för att ingen enskild aktör ensam kan svara upp mot alla de utmaningar som ett komplext samhälle skapar
- Skapar effektivitet i det gemensamma arbetet, samtidigt som varje enskild aktör kan ta del av andras erfarenheter och kompetenser för att stödja den egna verksamheten
- Förutsätter att varje aktör har ett eget ansvar, men bidrar till ett koordinerat agerande och beslutsfattande genom att, tillsammans med övriga aktörer, inrikta och samordna det gemensamma regionala arbetet.

I det gemensamma ansvaret ingår att:

- Förankra och kontinuerligt utveckla gemensamma rutiner och processer
- Representera i regionala samverkansfora
- Identifiera och genomföra gemensamma utbildningsinsatser
- Löpande pröva möjligheten att dela resurser och kompetens

Verksamhetens grunder

Verksamheten inom SSR vilar på en samverkansmodell⁷ som utvecklas löpande utifrån gemensamma identifierade behov och lärande. Ägarforum utgörs av *Regionala rådet* som leder den långsiktiga utvecklingen genom att fastställa fleråriga planer och program samt fattar gemensamma överenskommelser. Regionala rådet leds av landshövdingen och deltagarna är de yttersta beslutsfattarna hos aktörerna och utgörs av kommunstyrelseordförande, myndighetschef eller motsvarande i de olika organisationerna.

Grunderna i samverkansmodellen består av följande komponenter:

- **Deltagande parter med eget ansvar**

En viktig utgångspunkt i arbetet är självständiga aktörer som aktivt bidrar med sitt engagemang, sina erfarenheter och sina kunskaper i det gemensamma arbetet. Alla aktörer behöver löpande pröva behovet av samverkan och ge signaler om det finns behov av gemensamt arbete, både inför, under och efter händelser och skeenden.

- **Tre samverkansnivåer - i ordinarie och aktiverat läge**

Samverkan bedrivs genom tre samverkansnivåer:

Regionalt inriktande nivå, Regionalt samordnande nivå, samt Verkställande nivå.

För de olika samverkansnivåerna finns forum som utgår från uppdrag och mandat och som arbetar utifrån två perspektiv – ordinarie läge respektive aktiverat läge.

- *Ordinarie läge* definieras som den samverkan som är planerad med utgångspunkt i målbild och årliga verksamhetsplaner. I ordinarie läge sker all förmågeutveckling och uppföljning.
- *Aktiverat läge* definieras som den samverkan som krävs inför, under eller efter händelser, baserat på samhällets behov och bedömningen är att det inte ryms inom ordinarie strukturer och arbetssätt.

- **Gemensamma grundförmågor**

Den övergripande målbilden har konkretiserats genom fem överenskomna gemensamma grundförmågor – för varje grundförmåga finns ett antal definierade delförmågor med angiven lägsta nivå. Grundförmågorna⁸ är:

- 1) Aktivera aktörsgemensamt arbete
- 2) Informationsdela och skapa samlad lägesbild
- 3) Samordna aktörsgemensamt arbete
- 4) Inrikta aktörsgemensamt arbete
- 5) Samordna och inrikta kommunikation

- **Förberedda regionala inriktningar**

För ett antal typhändelser finns förberedda regionala inriktningar som ska ligga till grund för hur regionen initialt hanterar en sådan typhändelse och som ska utgöra stöd för den fortsatta inriktningen av det gemensamma arbetet.

- **Gemensamma metoder och arbetssätt**

De gemensamma grundförmågorna och regionala inriktningar omsätts genom gemensamma

⁷ I dokument *Modellbeskrivning - Samverkan Stockholmsregionen* fördjupas beskrivning av struktur och representation i olika forum samt valda arbetssätt och metoder

⁸ Dokument *Aktörsgemensamma grundförmågor - Samverkan Stockholmsregionen* beskriver förmågor och delförmågor som krävs för att realisera den gemensamma målbilden.

metoder och arbetssätt. Exempel på detta är rutiner för aktivering av samverkan, mallar för lägesbild och arbetet i samverkansstab.

- **Gemensamma koordineringsresurser**

Samfinansierade resurser driver och faciliterar det gemensamma arbetet. I ordinarie läge utgörs dessa av personal i ett samordningskansli, i aktiverat läge utgörs de av Regional samverkanskoordinator i beredskap (RSIB) samt Regional kommunikationskoordinator i beredskap (RKK). Resurserna agerar på uppdrag av Regionala chefsgruppen och verkar för att samverkan ska leda till effekter i form av inriktning och samordning och i övrigt realisera beslutade målbilder.

- **Samordnad kommunikation**

Samordnad kommunikation är en integrerad del av arbetet inom Samverkan Stockholmsregionen med målet att ge relevant, kvalitetssäkrad och snabb information vid händelser i regionen och ska bidra till önskad effekt i den gemensamma hanteringen.

- **Gemensamma teknik- och ledningsstöd**

Ett antal teknik- och ledningsstöd används gemensamt för att möjliggöra informationsdelning och kommunikation mellan verksamheterna så väl i ordinarie som i aktiverat läge. Exempel på detta är telefonkonferenssystem, Skype, WIS och RAKEL. Nya system kan tillkomma. Tekniklösningar ställer krav på tillgänglighet, färdighet och beredskap.

- **Gemensam samverkansetablering**

Vid behov kan berörda aktörer inför eller under en händelse samlokaliseras för att i en robust och anpassad miljö effektivt dela information och bedriva fördjupad samordning. Detta sker i samverkansstab på samordnande nivå och operatörskluster på verkställande nivå.

- **Gemensamma övningar och utbildningar**

Genom aktörsgemensamma övningar kan den gemensamma förmågan utvecklas och ytterligare utvecklingsbehov identifieras. Med gemensamma utbildningar omsätts lärdomar och justerade metoder i faktisk förmåga att nå målet om en trygg, säker och störningsfri region.

- **Uppföljning, lärande och förmågeutveckling**

Genom att bedriva löpande arbete inom olika utvecklingsområden, temaområden och arbetsgrupper sker utveckling och förbättring. Till grund för detta ligger lärande från omvärldsbevakning och erfarenheter av gemensam hantering av händelser. Parterna följer kontinuerligt själva upp gemensam hantering av händelser och beställer mer omfattande utvärderingar vid särskilda händelser. Det gemensamma lärandet omsätts genom beslutade aktiviteter och åtgärder av aktörerna till ökad förmåga via kontinuerligt förändringsarbete.

Gemensamma målsättningar 2023–2026

Aktörerna bedriver en ständig utveckling och förbättring inom hela det aktörsgemensamma området. Kopplat till detta finns områden som är grundläggande och skapar förutsättningar för arbetet men som behöver fortsätta att utvecklas och förankras under ovan nämnda period. Dessa utgörs av:

- Det gemensamma arbetet stöds av ändamålsenliga rutiner, arbetssätt och mötesformer och kopplas effektivt till arbetet hos respektive aktör.
- Det gemensamma arbetet och strukturerna är följsamma och flexibla och kan anpassas efter förändrade förutsättningar i omvärlden
- Samverkan Stockholmsregionen är känt hos aktörerna som en viktig del i regionens krisberedskap och relevanta funktioner och personer har god kunskap om samverkanssystemet.
- Roller och ansvar inom och mellan beslutade samverkansnivåer är kända och tydliga och i det gemensamma arbetet representeras respektive aktör av den funktion som har rätt mandat för att verka inom aktuell samverkansnivå.

Med detta som en grund är parterna överens om prioriterad målbild och ambitionsnivå för de kommande fyra åren. Målformuleringarna presenteras nedan, under varje målformulering ges en förtydligande text.

Grundförmågor

Aktörer inom Samverkan Stockholmsregionen uppfyller de krav som satts upp gemensamt i form av grundförmågor i *aktiverat läge*.

För att kunna omsätta den övergripande målbilden har följande fem gemensamma grundförmågor definierats (se dokument *Gemensamma Förmågor*):

- Aktivera aktörsgemensamt läge
- Informationsdela och skapa samlad lägesbild
- Samordna aktörsgemensamt arbete
- Inrikta aktörsgemensamt arbete
- Samordna och inrikta kommunikation

Till dessa finns ett stort antal delförmågor framtagna vilka konkretiserar och stödjer aktörerna i att kunna mäta organisationens förmåga på nedbruten nivå. Den övergripande målbilden uppfylls genom att gemensamt definiera årsvis ambition och lägstanivåer kopplade till resp. delförmåga.

Aktörer inom samverkan Stockholmsregionen uppfyller de krav som satts upp gemensamt i form av grundförmågor i *ordinarie läge*.

För att kunna omsätta den övergripande målbilden har behovet av följande gemensamma förmågor definierats

- Systematisk övning och utbildning
- Systematisk uppföljning, utvärdering och utveckling
- Förutsägbarhet i dokumentation, lagring och spårbarhet (Ökad förutsägbarhet för återkommande aktiviteter)
- Stärkt förmåga att representera sin egen och andra organisationer i ordinarie läge
- Stärkt förmåga att arbeta i en gemensam funktion, tex som regional samverkanskoordinator eller regional kommunikationskoordinator

Ett första delmål i detta arbete är tillsammans att bryta ner målen, definiera innebörden och behoven inom respektive förmåga samt att identifiera olika typer av aktiviteter för att bygga förmåga över tid.

Säker informationsdelning

Aktörerna inom Samverkan Stockholmsregionen har utvecklat en gemensam säkerhetskultur och har ändamålsenliga rutiner för säker informationsdelning

Målet handlar om att ha kunskap och nödvändiga åtgärder på plats för att kunna dela information som omfattas av säkerhetsskydd. Detta uppnås genom att aktörerna vidtar nödvändiga åtgärder inom egen organisation samt tecknar ett avtal som möjliggör delning av information som omfattas av säkerhetsskydd.

Omvärldsbevakning och lägesbild

Det finns rutiner och arbetssätt för att omvärldsbevakning hos respektive aktör som vid behov kan sammanställas i en samlad och målgruppsanpassad lägesbild. Denna ska komma samtliga till del och ge stöd för beslut och åtgärder hos respektive aktör.

Målet handlar om att utveckla och effektivisera arbetet med omvärldsbevakning och samlad lägesbild för att bättre kunna stödja behoven hos den slutliga användaren. Med målgruppsanpassning menas de olika behov av information som direkt och indirekt berörda aktörer har vid en händelse, t.ex. avseende lägesbildens detaljrikedom, uppdateringsfrekvens och snabbhet i skapande och distribution av lägesbild.

Förberedda inriktningar

Det finns förberedda inriktningar med åtgärdsplaner och budskap för utvalda scenarier och typhändelser. Inriktningarna utgör en grund och utgångspunkt för arbetet i händelser och kriser, både aktörsgemensamt och i egen organisation.

Målet handlar om att ta fram, förankra och implementera gemensamma scenariospecifika inriktningar som stöd för hantering av utvalda typhändelser. Inriktningarna bygger på aktörsgemensamma scenariodiskussioner på både inriktande och samordnande nivå. Aktörerna bedömer gemensamt vilka typhändelser som är prioriterade. Till respektive inriktning förväntas aktörerna ta fram egna checklistor.

Det finns gemensamma rutiner för att öva och omsätta inriktningarna till åtgärder. Det finns en tydliggjord process för gemensamma regionala inriktningar som inkluderar beställning, prioritering, framtagande och uppföljning av nya och befintliga inriktningar.

Virtuell och fysisk samverkan

Det finns både virtuella och fysiska mötesrum för de olika forum som etableras i det aktörsgemensamma arbetet.

Målet handlar om att löpande och utifrån behoven i rådande omvärldsläge utveckla och förankra och anpassa metoder och förutsättningar för aktörerna att kunna bedriva effektiv samverkan på alla samverkansnivåer både virtuellt och genom fysiska möten i robusta miljöer.

Samordnad kommunikation

Kommunikation är en integrerad del av samverkansmodellen och det aktörsgemensamma arbetet. Samordnad och kvalitetssäkrad kommunikation till prioriterade målgrupper förbereds gemensamt och kan genomföras för att snabbt kunna nå ut i alla lägen, även under höjd beredskap. Kommunikationen stödjer prioriterade åtgärder och bidrar till effektiv hantering

Målet innebär att säkerställa att kommunikation integreras i den gemensamma hanteringen före, under och efter störningar och kriser. Kommunikationsfunktioner involveras redan i bedömning och

analys av en händelse och resurser avsätts i det gemensamma arbetet för att kommunikationen alltid ska kunna samordnas.

Målet innebär också att det gemensamma kommunikationsarbetet utvecklas mot en förmåga att även hantera kommunikation under störda förhållanden, t ex när alternativa kanaler och kommunikationsmetoder behöver kunna säkerställas.

Totalförsvaret

Arbetet är anpassat för att största möjliga totalförsvareffekt ska uppnås. Effektivitet och synergier nås genom att så långt som möjligt nyttja befintliga aktörsgemensamma strukturer och arbetssätt. Anpassningar sker för att omhänderta de krav på säkerhetsskydd och robusthet som totalförsvaret ställer.

Målet innebär att SSR och de gemensamma strukturer som tas fram utgör grunden för den gemensamma totalförsvarsplaneringen och nödvändig ledning/samordning under höjd beredskap. Totalförsvarsplanering ställer dock krav på säkerhetsskydd som innebär att vissa Anpassningar behöver utvecklas. Länsstyrelsen har en central roll både som sammanhållande och stödjande part för länets aktörer i detta arbete.

Den skärpta säkerhetspolitiska situationen har påskyndat utvecklingen inom totalförsvaret och förändringar i planeringsinriktningar är att vänta under inriktningsperioden varför detta mål kan behöva utvecklas ytterligare

Kontinuitet och uthållighet

Aktörerna har förmåga till kontinuitet och uthållighet i det gemensamma arbetet för att möta både fredstida kriser och höjd beredskap.

Målet handlar om att varje aktör behöver planera och dimensionera sin organisation utifrån de samverkansformer som krävs för både långvariga fredstida kriser och vid ett väpnat angrepp riktat mot Sverige. Enligt det aktuella totalförsvarsbeslutet⁹ bör totalförsvaret under minst tre månader kunna hantera en säkerhetspolitisk kris i Europa och Sveriges närområde som innebär allvarliga störningar i samhällets funktionalitet samt krig under del av denna tid. Detta ställer krav på varje aktörs förmåga men målet är främst tänkt att säkerställa att varje aktör tar ansvar för att upprätthålla tillräcklig personalvolym och planering för att även säkerställa en effektiv samverkan inom SSR och att de gemensamma resurserna får en tillräcklig dimensionering.

Större projekt inom målbildperioden

Aktörsgemensam satsning mot brottsförebyggande arbete

En samverkan bestående av länets alla 26 kommuner, Region Stockholm, Polismyndigheten, Länsstyrelsen, Kriminalvården och Tullverket har etablerats med målsättningen att nå resultat i gemensamt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

Aktörerna ökar sin förmåga gällande samverkan där handlingskraft är ett ledord. Aktörerna har goda erfarenheter av att bedriva förebyggande arbete men ska intensifiera arbetet för att öka tryggheten och minska brotts- och drogrelaterade problem i Stockholms län.

För att bedriva ett långsiktigt, tvärsektorielt, kunskapsbaserat förebyggande arbete behövs en utvecklad och formaliserad samverkan mellan regionens aktörer.

⁹ Prop 2020/21:30, Totalförsvaret 2021–2025, sid 84

Det gemensamma drog- och brottsförebyggande arbetet bygger på öppenhet och respekt för de enskilda organisationernas förutsättningar. Varje aktör har ett eget ansvar, men bidrar samtidigt tillsammans med övriga aktörer för att driva och samordna det gemensamma, regionala arbetet.

Fokus för samverkan är:

- att nå resultat och effekter av de insatser som beslutas genom tydliga prioriteringar
- en kombination av kort- och långsiktiga målsättningar.
- att gemensamt förebyggande arbete och krafttag mot droger och brott i Stockholms län.
- att stärka och utveckla kunskapsbaserat förebyggande arbetet.

Det är av stor vikt att aktörerna som omfattas lär av varandra och att tidigare erfarenheter tas tillvara.

Den länsövergripande styrgruppen av ledande beslutsfattare som representerar samtliga aktörer har, i ett första delprojekt, satt målet att tillsammans kraftigt minska antalet öppna drogscener i länet. Arbetet koordineras genom Samverkan Stockholmsregionen.

Årlig verksamhetsplanering

Med hänsyn till utvecklingen i omvärlden så finns det ett fortsatt behov av att vara flexibel i mål och prioriteringar. Därför planeras en översyn av målbildsdokumentet inför utgången av 2024.

För respektive målområde ska årliga verksamhetsplaner tas fram med en beskrivning om hur parterna ska arbeta mot uppsatta mål under året. I verksamhetsplanen ska aktiviteter för respektive målområde tas fram tillsammans med en uppföljningsplan som ska följas upp löpande.

Verksamhetsplanen antas av regionala chefsgruppen och presenteras vid regionala rådet inför varje nytt verksamhetsår.

----- Slut -----

Bilageförteckning

Milstolpar Samverkan Stockholmsregionen 2019–2022

Aktiverade lägen Samverkan Stockholmsregionen 2019–2022

Remissversion

samverkanstockholmsregionen.se